

un líquid», Fontserè (*CiFiNat.*, lèxic). *Solviment* (segle xv, *DAG.*). *Solutiu* [Lab.]. *Solvent* [Belv.]; *solventar* és mot cast. també usat de vegades en català [1868, *SLitCosta*]; *solvència* [c. 1900, *-ensa Vogel*]. *Insolvent* [Belv.]; *insolvència* [Lab.].

Absoldre, pres del ll. *absolvère* 'resoldre enterament': sempre terme de llei o de religió: «jo us faré *absolra* al cardenal», Desclot (*NCl.* v, 44.22, així en cinc mss., però *solra* en el J), també 45.14, i en un pasatge anterior, cap als caps. 130, en Pres. 1 «que vos *absolvo*» en el ms. B, *absolch* en O, i *absol* en els altres quatre. «Con Blanquerna fo *absolt* del papat». Ind. Pres. 3 *absolvu*: «si'l creador ret la carta del deute a son deutor, és entès que'l *absolvu* de tota l'obligació d'aquella», *CostTort.* (Ol., p. 335), forma antiga explicable fonèticament com indicó, en *LleuresC.* 200n.; on cito dos docs. de 1250, 1252 d'Organyà, amb jo *absolvu*: «Mon poder / no basta *absolre*, / ni us puc yo tolre / tan gran calor, / tanta dolor dels pecats vostres», JRoig (*Spill*, 5767). «Déu sols n'<h>a *'absolta*, / de t'tes, una», JRoig (*Spill*, v. 10566), cal descompondre-ho així, en aquest vers referent a la Verge Maria, com a exceptuada de les flaqueses femenines, d'acord amb el sentit temporal, i vist que no existeix un verb **absoltar*. *Absolviment* (asolviments, *Blanq.* 25 171, 163.8).

Absolut, ll. *absolutus*, participi d'*absolvere* amb l'ac. 'resolt del tot' (JMartorell: «amor té poder *absolut* sobre mi», Ag. II, 69): «Cupido --- té tanta senyoria / per moltes gents - fets *absolut* senyor» en Romeu Lull, *Consistori d'Amor*, Bna. c. 1460-80 (veg. facs. del ms. en la literatura de Ruix Calonja, p. 313. *Absolutament* 'en termes generals, amb aplicació pertot': «quant *absolutament* se vol saber quant se diu a tant del mes, és menester advertir si serà dins les nones o ---», OPou (*ThPu.*, 341). *Absoludament* ant. *DTO.* (1647). *Absolutada*. *Absolutesa*.

Absolutisme, *absolutista* [1868, *SLitCosta*]. *Absolutori* [Lacav.]. *Absolutiu*. *Absolvència*. *Absolent* part. act.: «lo prevere n'és ministre a part de fora, *absolent*, e fent lo senyal de la creu», StVicentF (*Serm.* II, 155.26).

Absolta 'responsori que es fa pels difunts' (amb igual sentit passa al basc suletí *atsólbü* «responso», Mixelena, *FonHiVca.*, 346); la forma vulgar *ansolta* és molt general i no recent, fins a Eiv. («*ansoltas*: responso», PzCabr.): «La Marieta és morta, mes ay! / --- ahont li faran l'*ansolta*», romanço reco. en el Penedès (per al *Romllo*. de MilàF, ed. 1853, n.º 2, però a l'ed. de 1882 *absolta*, 199.17). La *n* apareix en altres formes antigues d'*absolvere*, en cast., veg. *DCEC/DECH*, i en cat.: «senyor plebà --- vingui l'*ensolució* / per anar-se'n en campanya» (fets de c. 1795, reco. Esplugas de Fr., MilàF, *Romllo.*, 101.3), de *absolució* [*DTO.* 1647]; a Tor de Vall Ferrera en diuen un *ansóla* d'una mena de pa que s'ofereix els diumenges a missa (1932), cf.: «ELL: No cridis, que no importa, / y procura parlar bé, / que de lo contrari faré / dexar-té de tot *insolta*», Bart. Crespi (*Allota enganada*, 14, que no sé si conté *absolta* o si pertany a un altre derivat).

Reabsoldre.

Dissoldre, pres del ll. *dissolvère* id.: *dissoldre's* 'tenir diarrea': «tractaren ab lo coc que --- posàs aital cosa dins l'escudella del dit abat, per tal que aquí mateix se *soltés* tot; e --- lo dit abat, estant ab la dita Reina en taula se sentí brogri lo ventre fort e altamente, e après se sentí tot *dissolre* aquí mateix, ab tan gran brogit que --- tothom ho oia e --- tot lo tinell pudí tan llejament ---», Eiximenis (*Dotzèn*, § 431, *NCl.* vi, 87.1). Lull el catalanitzava en *dess*: «los elaments --- se componen e'l *desolven* en los corses elementats», *Merav.* II, 64; *desolut*, *desolvement*, *-viment*. Però també la forma en *di*: «La terra és secha de sa natura, e sus alt en lo *dissolviment* de les nuus, hon se engendra la pluja, són la aygua e la terra en major participació», *Merav.* (Ag. I, 134). *Dissolva*, Subj. (?) o Ind. Pres. 3, *VidesR.*, 117v2: «aytal és la gràcia de l'Esperit Sant que, si atroba tristesa la *dissolva*».

Dissolut («home *dissolut*: intemperans», Onofre Pou, *Thesaurus Pu.*, 303); *dissolutament*: «L'abat de Cluic --- feent reverència --- a la Regina de França, reptà fort les dues sues donzelles perquè's pintaven e anaven tan *dissolutament*, e les donzelles, ofeses ---», Eiximenis, *Dotzèn* (*NCl.* vi, 86.19). *Dissoluble* [Lacavalleria]; *indissoluble* (Bernat Metge, *Somni*, Riq., 310.7); *dissolubilitat*, *indissolubilitat*. *Dissolució* (~ en la vida, OPou, *ThPu.*, 303; «en maldats», *DTO.* 1647; 1803, Belv.). *Dissolutiu*. *Dissolvent* [Lacav.].

Resoldre [1438, *DAG.*], pres del ll. *resolvère* id. *Resolt* [Lacav.], però també *resolut* 'decidit' (1598; *ComConq. de Mall.*), bell i enèrgic i expressiu mot cat., que convé no deixar debilitar; *resoludament* [-*utament*, Lacav.]: «entra *resoludament* a la botiga, tot esverat, y no para fins al menjador, un carreter que ---», EmVilanova (*O. C.* II, 29). *Resoluble*. *Resoluciu* [Belv.]. *Resolutori* [*DTO.*]. *Resolvent*.

1 Pel que fa a *solteró* és ja castellanisme i intolerable, sobretot en el masculí, i el sentit acariciatiu i diminutiu del nostre sufix *-ó* el fa incompatible amb el matís un poc irònic i reprovador que és inherent al mot, i amb la idea augmentativa que porta amb si la noció de 'no jove'. *Conco*, de fones i respectables arrels, mot catalaníssim, és excel·lent; també són bons *solterot*, i encara més, **solteràs* injustament oblidat pels diccs. després d'haver-lo preconitzat Lab. amb molta esma. *Fadrinaro* és bo per als insulars i allà irrepreensible, però no pas exportable. També per al femení hauriem de dir *solteras* per 'fadrina vella' i bandejar en aquest sentit el castellanisme *solterona* que en llengua catalana només pot significar 'fadrineta' o 'dolça fadrina'.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS:
solre, *soure*, *solvre*, *sòlver*, *solt* adj., *soltament*, *solta* subst. f., *a solta de*, *no tenir solta*, *poca-solta*, *soltura*, *soltosa*, *soltó*, *xàrcia solta*, *pescar a la sultra*, *solter*, *solteràs*, *solteria*, *fadri solter*, *cavall solter*, *paper solter*, *pedra soltera*, *roca soltera*, *soltar*, *soltar les regnes*, *soltar-se*, *solució*, *solucionar*, *soluble*, *solubilitat*,